

pram bližnjemu. Prava mladinska vzgoja, temeljujoča na krščanskih in pravih narodnih načelih, katerih se tudi mi držimo, ne potiska mladini v roke smrtonosnega orožja, marveč svetli meč duha in srčnega viteštva. V tem je tudi najbolj zavarovana bodočnost naroda, domovine in cerkve.

Vdanost sv. Očetu.

Prosvetna zveza v Mariboru, ki zbira v svojem okrilju vse krščanske prosvetne organizacije v lavantinski

škofiji, si je dovolila povabiti Vas, prevzvišeni g. nadškof in apostolski nuncij, danes v svojo sredino, da Vam kot zastopniku sv. Očeta skaže svoje globoko spoštovanje. Sprejmite izraz naše otroške vdanosti sv. Očetu in obenem zagotovilo — prosimo Vas, da ste pri sv. Očetu tolmač tega zagotovila —, da se bo naša prosvetna organizacija vedno vestno ravnala po tistih navodilih ter se bo zvesto držala tistih načel, ki jih rimski papež propoveduje kot vrhovni poglavar sv. cerkve in namestnik Kristusa na zemlji.

Zastopnik sv. Očeta v Mariboru.

Ob priliki proslave 700 letnice obstoja lavantinske škofije je obiskal Maribor zastopnik sv. Očeta g. apostolski nuncij Pellegrinetti iz Beograda. Papeževega zastopnika je pozdravljalo ljudstvo navdušeno že na potu proti Mariboru. Posebni slovesni sprejemi so bili v Brežicah, v Laškem ter v Celju.

Maribor je oblekel za sprejem visokega dostojanstvenika praznično obleko. Po glavnih ulicah so bile razobešene zastave in pred prihodom zagrebškega brzovlaka se je zbrala na kolodvoru več tisočglava množica. Po izstopu iz vlaka je pozdravil zastopnika sv. Očeta škof dr. Andrej Karlin. Razven duhovščine so čakali nuncija še g. veliki župan dr. Fran Schaubach, mestni poveljnik general Dimitrije Spasič s častniškim zborom, oblastni odbor z oblastnim predsednikom dr. Josipom Leskovarjem na čelu, predsednik okrožnega sodišča dr. Žiher, zastopnika

mestne občine podžupan dr. Lipold in mons. dr. Jerovšek, okrajni glavar dr. Poljanec, prosvetni načelnik dr. Kotnik, gimnazijski ravnatelj dr. Tomlinšek, ravnatelj glavne pošte dr. Irgolič, finančni ravnatelj dr. Povalej, narodni poslanec Franjo Žebot in mnogo drugih zastopnikov raznih društev in ustanov.

Papeški nuncij se je podal v spremstvu lavantinskega vladike na voz pred kolodvorom ter skozi špalir tisočglave množice na Slomškov trg. Koncem Ulice 10. oktobra ga je sprejela duhovščina. Od tu se je med zvoženjem razvila procesija skozi špalir šolske mladine v cerkev. Po podelitvi sv. blagoslova je procesija šla v škofijsko palačo, kjer je apostolski nuncij gost lavantinskega vladike.

Zvečer proti osmi uri je bil Slomškov trg razsvetljen in na stolpu stolne cerkve je v električnih lučicah zažarel napis 700 letnice.

Ob 8 uri se je vršil v kazinski dvo-

rani pozdravni večer na čast apostolskemu nunciju, katerega se je udeležilo veliko zastopnikov cerkve in raznih oblasti. Večer je otvoril s primernim govorom predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec, ki je z iskrenimi besedami pozdravil apostolskega nuncija mons. Hermenegilda Pellegrinetti, ljubljanskega vladiko dr. Jegliča, mariborskega vladiko dr. Karlina, velikega župana dr. Schaubacha, mestnega poveljnika generala Dimitrije Spasiča, predsednika mariborske oblasti dr. Leskovarja ter celokupen stolni kapitelj s stolnim proštom dr. Matekom na čelu. Dalje so apostolskega nuncija pozdravili dr. Kežar v imenu mariborske Marijanske kongregacije, dr. Josip Jeraj v imenu Orlov, Semenič v imenu Jugoslovanske strokovne zveze in končno še dekan v Šmartnem pri Slov. gradu g. Lenart. Apostolski nuncij se je v kratkem govoru v hrvatskem jeziku zahvalil za vse častitke in za vso prijaznost in povdaril, da je ravno lavantinska škofija tvorila prehod med vzhodom in zahodom, ter posebno pohvalil tudi vdanost Slovencev do sv. stolice, na kar se je družba razšla.

V četrtek je opravil nuncij v stolni cerkvi slovesno sv. mašo. V bogoslovju se je vršilo zborovanje gg. dekanov iz cele škofije. Pred obedom je izročil g. veliki župan s primernim nagovorom, v katerem je povdarjal zasluge duhovnikov za razvoj in napredek slovenskega naroda, kraljevo odlikovanje škofu dr. Karlinu in stolnemu proštu Mateku.

Proslava 700 letnice obstoja lavantinske škofije je bila kratka, a prišrna ter pomenljiva.

»Ali si kaj bral o kmetiskem puntu na Rumunskem,« so začeli kmetje izpraševati našega znanca — gospodarja. Kmetje hočejo biti podučeni, kako se borijo njihovi stanovski tovariši v drugih državah za svoje pravice. Zato je razumljivo to njihovo vprašanje. Gospodar jim je dal sledeč odgovor:

»V Rumuniji je položaj mnogo drugačen od naših razmer. Tam ni kmet gospodar, ampak je gospodar graščak, ki ima velikanska posestva po 100.000 oralov in še več. Kmetje so pa le njegovi — tlačani. Seveda so velikanski reveži. Njihove hiše so volčje luknje, to kar je pri nas raztrgana bajta, je tamkaj najlepši kmetijski dom. Obleka je najbolj siromašna, kar si jo je mogoče zamisliti. Hrana tako preprosta, da kosček mesa — tudi za največje praznike ne pride na mizo. Delati morajo pa trdo in neusmiljeno jih graščaki zatirajo.

Samo eden je ostal temu ubogemu ljudstvu prijatelj. Smo eden je, ki živi med njim, trpi in dela za njegovo boljšo usodo in to je — duhovnik.

Ljudstvo se je zato z zaupanjem oklenilo duhovništva, kmetstvo ljudstvo je sicer začelo boj za svoje pravice, toda začelo ni s puško, ampak z — molitvijo.

Da pa kmetstvo ljudstvo tudi javno pokaže svojo odločnost in vstrajnost, so se vršili preteklo nedeljo velikanski shodi po Rumuniji. Na posameznih shodih je bilo do 50.000 kmetov, na največjem shodu v Albi Juliji pa je bilo celo 250.000 ljudi. Po 14 dni daleč so prišli kmetje, celo pastirji s svojih planin. Duhovniki so šli z njimi, oblečeni v cerkveno obleko, s križem v roki. Na shodih so izrekli svečane prisege in opravili javne molitve. Množica je hotela, da pride takoj do izpremembe v državi, vendar se ta želja ni izpolnila. Kmetje tudi niso bili oboroženi, da bi se s silo polastili vlade, domači vladi in pa vsemu svetu so pokazali, da se jim strašna krivica godi in to so dosegli. Vse govori o tem nastopu rumunskih kmetov.

»Seveda govori in piše,« je dejal radičev, ki je zopet bral radičevsko glasilo.

»No, kaj pa se piše?«

Radičev je začel praviti: »Neki P. piše, da moramo tudi mi kmetje v Sloveniji skupaj držati, da moramo opustiti boj, kakor smo ga dozda-

imeli, za in proti klerikalizmu, pa da moramo skupaj držati!«

»Tega pa ne verujem,« je dejal gospodar. Radičev pa je izvel list in ga je pokazal. Gospodar ga je vzel v roke in prelistal list.

»Tu toraj vidite ono veliko maso,« je dejal gospodar, maso, s katero kvasijo naši politični nasprotniki okoli med nami. Na prvi strani pravi, da naj prenehamo boj za in proti klerikalizmu, na drugi in tretji strani pa divje napada nas in našo stranko kot klerikalce in klerikalne škodljivce. Oni hočejo, da mi orožje položimo, sami pa ga bodo še naprej sukali zoper nas!«

»Pa kaj je pravzaprav ta izraz »klerikalce«, je radoveden sosed vprašal.

»Klerikalce nas imenujejo zato, ker imamo v svoji stranki duhovnike, ki se latinsko imenujejo kleriki. Saj veste, da se gospoda rada s tujimi besedami postavlja. Naši politični nasprotniki pa izrabljajo to besedo za psovko, s katero smešijo nas vse, ki še držimo s cerkvijo in duhovniki in smo verni!«

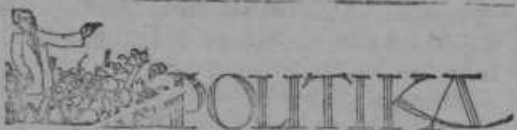
»Potem pa so ti rumunski kmetje, ki jih radičevci tako hvalijo, še hujši klerikalci kot v Sloveniji, saj so svoj shod začeli z molitvijo in so šli na shod pod zastavo križa s svojimi

duhovniki v duhovskih oblekah! Pa tega ne razumem, da sedaj radičevci in demokratarji tako hvalijo to ljudstvo in duhovnike, pri nas pa je že ogenj v demokratski strehi, če kak gospod duhovnik politično sodeluje!»

»Ti ne razumeš tega, prijatelj? To je tako-le: Veliki kmetijski pokret v Rumuniji jim naj služi v to, da bi naše kmete nahujskali, da zapuste sedanje svoje stališče in zopet padejo v tisto nerazsodnost, kot se jih je polotila v dnevih revolucije in leta 1920, ko so sedanji demokratarji spravili na svet maskirano samostojno kmetijsko stranko. Njihova gesla pa danes ne najdejo več odmeva med kmetijskim ljudstvom, ker kmet danes vidi, da je tudi slovenski duhovnik v veliki večini danes še — edini prijatelj kmetijskega stanu v Sloveniji!»

»Jaz pa to mislim,« je dejal radičev, »da bi bilo prav, če to pot ubogamo tistega P., ki piše, da po vzgledu rumunskih kmetov — stojimo zvesto v boju na čelu s svojimi prijatelji katoliškimi duhovniki, saj nas bo moral potem pohvaliti kot je hvalil rumunske kmete!» —

»Tako, tako,« so dejali kmetje in se posmejovali radičevsko-demokratski kratki pameti. —

V NAŠI DRŽAVI.

Vedno več avtonomije. V naši državni politiki je končno začelo zmagovati načelo, ki ga je naša stranka od začetka zastopala, da nesrečni centralizem ubija vsak napredek naše države. Vsi, ki niso verjeli besedam, gledajo sedaj dejanja centralističnega razdejanja. Sedanja vlada, v kateri je tudi SLS, pa je načela tudi to vprašanje. Načela ga je najprej s tem, da pomaga oblastem do razvoja. Začela je s tem, da je čim več poslov iz ministrstev prenesla na oblastno skupščino. Sedaj to delo nadaljuje. Posamezni ministri so že izdali osnutek, kako in kaj naj se prenese še na delokrog oblasti in velikih županstev. S tem korakoma, a stalno prihaja ono, za kar smo se zvesto borili, prihaja — avtonomija. Morda ima SLS s svojim voditeljem dr. Korošcem ravno zaradi tega tolik ugled, ker je vsa leta povdarjala to, kar se sedaj izkazuje kot edino zdrava in napredna državna politika.

Dober in moderen zakon, taka je sodba celo »Jutra« o novem državljskem zakonu, ki ga je predložil notranji minister dr. Korošec. Vlada pripravlja celo vrsto novih zakonov, ki bodo tvorili podlago pravega reda v državi.

Finančni minister v Londonu. Te dni je finančni minister v Londonu uredil vse potrebno za posojilo. Velik kredit ima sedanja vlada, ko ji niso italijanske intrige in neumna ter veleizdajalska gonja Radiča in Pribičevića zoper posojilo, mogle škodovati pritem velikem delu, kot je najetje tega posojila, ki bo prine-

sel v državo veliko zaslužka in ustvarjal on gospodarske dobrine, ki služijo za blagostanje naših dežel.

Novo vlado — ni. Ker opozicija že skoro pol leta napoveduje vsaki dan novo vlado, so se ljudje že tako navadili na to, da ne bi mogli tem napovedim pozneje kedaj verjeti, ako bi res prišlo do izpremembe v vladi. Dejstvo pa je, da sta Radič in Pribičević izključena za dolgo, dolgo dobo iz položaja — stopiti v vlado.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Kmetijski punt v Rumuniji. Na prvo nedeljo v maju so se vršila v Rumuniji velika zborovanja kmetov. Na shodih je bilo po deset tisoče ljudi, v Albi Juliji celo do 250.000. Kmete so na shod pripeljali po večini duhovniki, ki stoje tudi tam na čelu ljudstva v borbi za njihove pravice. Vlada se je bala nasilja, se je bala, da bodo kmetijske množice vdrle v mesta — in se polastile oblasti. Kmetje tega niso storili, ker so prišli na shode neoboroženi. Kmetijski punt v Rumuniji je bil le trenuten, pa silno glasen protest zoper krivice, ki jih tam kmetijsko ljudstvo trpi. V Rumuniji je sedaj popolen mir.

Princ Karol in kmetijski punt. Bivši prestolonaslednik Rumunije princ Karol biva na Angleškem. Hotel pa je izrabiti ta velika kmetijska zborovanja zase, da bi zopet prišel nazaj na prestol. Toda kmetje so izjavili, da se borijo za svoje in ne za njegove pravice. Angleška vlada pa je princa Karla dala izgnati iz Angleške.

Egipt in Angleška sta se pobotala in je upati, da prenehajo sovražstva, ki so grozila s krvavim obračunom.

Mehika se je utrudila? Ker prihajajo iz celega sveta protesti zoper krvoločno preganjanje kristjanov v Mehiki, se je Calles zdrznil in je po zastopniku vlade ponudil — spravo. Toda ta sprava more biti v tem, da on — izgine! Pričakovati je zato, da bo tiran Calles moral pustiti vlado.

Vojska na daljnem vzhodu. Na Kitajskem se je začela vojska. Najprej je bila domača državljanska vojna med posameznimi generali. Zdaj pa je posegla vmes Japonska. Pravi, da mora očistiti življenje in premoženje onih Japoncev, ki so na Kitajskem. Japonska pa je prišla s tako veliko vojsko, da se je takoj lahko sumilo, da si hoče osvojiti deželo. Seveda je Amerika postala ljubosumna in je tudi ona poslala svoje vojne ladje v kitajske vode. Kitajski generali pa se nameravajo pobotati in napraviti skupno fronto proti Japoncem. Verjetno pa je, da jim ne bo vse skupaj nič pomagalo in da bo ostala Japonska zmagovalka. Njene čete prodirajo v deželo in imajo lahko delo. Ljudje se udajajo, pravega sovražnika ni, vojska se je polastila vseh prometnih sredstev. Nikakor pa še ni mogoče napovedati, kak bo konec te vojske na daljnem vzhodu. Ako se organizira in dvigne v boju več milijonski narod, tedaj bo grozovita morija. Društvo narodov dosedaj še ni posredovalo.

Preganjanja.

Značilen pojav, ki ga lahko vidiš skoro pri vsakem koraku, je nasprotovanje in sovraštvo proti katoliški Cerkvi. Koliko se govori, koliko se porabi vsak dan tiskarskega črnila, kaj vse se stori, da bi Cerkev oblatili, osovražili, zmanjšali njen vpliv in onemogočili njeno delo. Tako je danes, ravno tako je bilo tudi pred sto in tisočletji, tako je bilo takoj od začetka, ko se je pojavila katoliška Cerkev na svetu. Je, kakor da bi vsa stoletja z besnostjo govorila besede, ki jih je imel za svoje geslo strašni sovražnik cerkve, Volter: »Dol z nesramnico!« Mnoge to nasprotovanje in sovraštvo bega, da se Cerkev sramujejo, da se ji odmikajo in odtujejo. A človek, ki misli, se ne da nič begati.

Ali ni bilo to sovraštvo in preganjanje katoliške Cerkve napovedano? Ali ni povedal Kristus, da bodo butale ob njegovo Cerkev peklenske sile? Ko se je poslavljajal od apostolov, jim je napovedal na svetu sovraštvo in preganjanje. »Iz shodnic vas bodo metali, pride celo ura, da bode vsak, ki vas umori, mislil, da stori Bogu uslugo,« to je bil pogled, ki ga je pokazal Kristus v prihodnost apostolom in Cerkvi. Besno sovraštvo, najgroznejše preganjanje napoveduje Cerkvi tudi skrivno razodetje sv. Janeza. Ali bomo sedaj zbegani, ali bomo dvomili nad Cerkvijo, ali se bomo odmikali od nje, če se izpolnjuje, kar je bilo napovedano? Veliko resnih ljudi je ravno to preganjanje Cerkve pripravilo do tega, da so postali katoličani in so se oklenili Cerkve z vsem srcem. Sklepali so: »Kristus je napovedal svoji Cerkvi preganjanje. Nobena druga ustanova na svetu pa ni bila osovražena in preganjana tako kakor katoliška Cerkev. Zato je gotovo ona prava Kristusova Cerkev.«

Ne bomo se dali begati od sovražstva proti Cerkvi, če pogledamo, zakaj to nasprotovanje. Ko je Kristus napovedal nasprotovanje in sovraštvo, je označil tudi vzrok tega nasprotovanja, ko je rekel: »Ako vas svet sovraži, vedite, da je sovražil mene prej ko vas. Če so mene preganjali, bodo preganjali tudi vas.« Da, ker v Cerkvi živi naprej Kristus, Kristusov duh, zato vso nasprotovanje in besnenje proti Cerkvi. A zakaj? Kitajci imenujejo pregovor: »Ko bi Bog prišel na zemljo, bi mu ljudje pobili šipe.« Kristus, Sin božji je prišel in res se je to zgodilo. Kako nasprotovanje je doživel, kako so ga imeli za škodljivca izraelskega ljudstva in zahtevali njegovo skrb. To pa radi tega, ker so pričakovali od njega, da bo povzdignil izraelsko ljudstvo za prvo na zemlji, da si bo lahko grabilo bogastvo, da bo lahko samo uživalo, a Kristus ni hotel vedeti o vsem tem nič, temveč je po-